

BESLUT "NATURRESERVAT GRANSJÖBERGET": 1998-12-14
- bildande av reservatet
SKÖTSELPLAN "NATURRESERVAT GRANSJÖBERGET"
REGISTERUPPGIFTER "NATURRESERVAT GRANSJÖBERGET"

LÄNSSTYRELSEN DALARNAS LÄN
Miljövårdsenheten
Torbjörn Ryneus

BESLUT: 1998-12-14
DNR: 231-10641-98 (2021)

BILDANDE AV GRANSJÖBERGETS NATURRESERVAT I ÄPPELBO
SOCKEN, VANSBRO KOMMUN

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Länsstyrelsen i Dalarnas län beslutar med stöd av 7 § naturvårdslagen att bilda Gransjöbergets naturreservat för det område som markerats på bifogad beslutscharta, bilaga 2.

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen och 9 § naturvårdsföreskriften att nedan angivna föreskrifter skall gälla för reservatet.

ÄNDAMÅLET MED NATURRESERVATET

Ändamålet med reservatet är att bevara skogen på Gransjöberget i naturlig utveckling, samtidigt som möjligheterna till fåbodröft inte inskränks.

Ändamålet är också att, i den mån det inte strider mot bevarandet, ge möjligheter till vetenskaplig forskning, friluftsliv och naturupplevelser.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 8 § NATURVÅRDSLAGEN OM INSKRÄNKNING I RÄTTEN ATT FÖRFOGA ÖVER FASTIGHETEN INOM RESERVATET

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att

1. uppföra ny byggnad eller anläggning,
2. anlägga mark- eller luftledning,
3. spränga, borra, gräva, schakta, utfylla, tippa, dika eller dämna,
4. jaga annat än älg, rådjur, räv och hare,
5. avverka, upparbeta vindfällen eller utföra annan skogsvårdande åtgärd
6. skada växande eller döda - stående eller omkullfallna - träd och buskar, gräva upp eller plocka örter, mossor, vedsvampar eller lavar,
7. elda annat än med medförd ved eller med kvistar plockade från marken eller med handbrutna torra kvistar från växande, dvs levande träd. Inga delar från torrskor, torrträd eller liggande träd, s.k lågor får användas,
8. kalka, skogsgödsla, sprida aska eller använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel,
9. framföra motordrivet fordon med följande undantag
 - vid uttransport av älg under förutsättning att endast lättare dragfordon med lågt marktryck användes, t.ex. järnhäst och fyrhjuling eller, på snötäckt mark, snöskoter. Skogs- eller jordbrukstraktor omfattas inte av undantaget och får alltså inte användas.

Punkt A5 och A8 innebär att bestämmelserna i 29 § skogsvårdslagen om bekämpning av skadeinsekter ej skall gälla inom naturreservatet. Uppkommer insektsskador på skog utanför naturreservatet som följd av att - i enlighet med reservatsföreskrifterna - åtgärder för att förebygga eller bekämpa insekts-spridning inte vidtagits inom reservatet, bedöms frågan om ersättning enligt skadeståndsrättsliga regler.

Föreskrifterna gäller inte åtgärder för skötsel och förvaltning av reservatet eller för att tillgodose ändamålet med reservatet.

B. FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 9 § NATURVÅRDSLAGEN OM SKYLDIGHET ATT TÅLA VISST INTRÅNG

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet.

1. Utmärkning av reservatet.
2. Övriga åtgärder som framgår av gällande skötselplan.

C. FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 10 § NATURVÅRDSLAGEN OM VAD ALLMÄNHETEN HAR ATT IAKTTA INOM RESERVATET

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon, t.ex. snöskoter,
2. fånga eller samla in djur, t.ex. skalbaggar,
3. klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo eller björnde än 100 meter,
4. skada växande eller döda - stående eller omkullfallna - träd och buskar, gräva upp eller plocka örter, mossor, vedsvampar eller lavar,
5. elda, annat än med medförd ved eller med kvistar plockade från marken eller med handbrutna torra kvistar från växande, dvs levande träd. Inga delar från torrskor, torrträd eller liggande träd, s.k lågor får användas.

D. FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 9 § NATURVÅRDSFÖRORDNINGEN RÖRANDE NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN AV RESERVATET M.M.

1. Länsstyrelsen fastställer bifogad skötselplan. Inom ramen för denna och ändamålet med naturreservatet kan Länsstyrelsen fortlöpande meddela direktiv för skötsel och förvaltning.
2. Reservatet skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 031522) och enligt Naturvårdsverkets anvisningar.
3. Naturvårdsförvaltare skall vara Länsstyrelsen i Dalarnas län.

BESKRIVNING AV OMRÅDET

Skogen på Gransjöberget blev kvar oavverkad när trakten i övrigt avverkades i stor omfattning. Granskog, med träd av mycket olika ålder, dominerar i bergssluttningarna. I vissa delar är tallinslaget större och på några ställen finns spår av äldre avverkningar.

Gransjöberget når 552 m.ö.h och har ett för dalaförhållanden humitt klimat. Här förekommer också arter med s.k oceanisk utbredning t.ex. norsk näverlav och vågig sidenmossa och även andra sällsynta och rödlistade arter t.ex. brokig tagellav och gräddticka.

ÄRENDETS BEREDNING

Området ingår i länsstyrelsen naturvårdsprogram från 1988 och har sedan dess varit föremål för en viss kontroll genom särskild bevakning av slutavverkningarna. I sen tid har Gransjöberget inlemmats i projektet "Västlig taiga -96" och därmed kan kostnaderna för markförvärven delas mellan Naturvårdsver-

ket och EU:s miljöfond LIFE.

Vid remissbehandlingen har ingen haft någon erinran mot reservatsbildningen, men några synpunkter på föreskrifterna har inkommit. Vansbro kommun vill värna om fåboddriften och det har lett till att Länsstyrelsen särskilt skrivit in att "möjligheterna till fåboddrift inte inskränks".

GRUND FÖR BESLUTET

Naturskogen vid Gransjöberget rymmer höga naturvärden och flera rödlistade arter.

Sverige har också åtagit sig att skydda området inom ramen för Natura 2000, som är EU:s nätverk av skyddad natur.

ÖVRIGT

Detta beslut kan överklagas till Regeringen, Miljödepartementet, formulär 6.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Gunnar Björk och ledamöterna Hans Andersson, Ann-Christine Dåderman, Peter Hultqvist, Kenneth Johansson, Åke Johansson, Margareta Jonback, Eva Kungsmark, Lena Ludvigsson-Olafsen, Nils Nilsson, Bengt Nylund, Lennart Sacredeus, Nicke Welin-Berger och Birgitta Örjas.

I den slutliga handläggningen deltog även länsråd Inger Eriksson, länsarkitekt Lars Ingelström, länsantikvarie Ulf Löfwall, miljövardsdirektör Stig-Åke Svenson och byrådirektör Torbjörn Rynéus, föredragande.

Gunnar Björk

Torbjörn Rynéus

Bilagor:

1. Översiktskarta
2. Beslutskarta
3. Situationskarta
4. Skötselplan
5. Registeruppgifter
6. Hur man överklagar, formulär 6

LÄNSSTYRELSEN
DALARNAS LÄN

SKÖTSELPLAN FÖR GRANSJÖBERGETS NATURRESERVAT

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

ALLMÄN BESKRIVNING

ADMINISTRATIVA DATA

GRUNDEN FÖR BESLUTET SAMT FÖRESKRIFTER

ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV NULÄGET

Naturförhållanden

Markanvändning

Tillgänglighet

Känslighet för slitage och störningar

Skriftliga källor

PLANDEL

DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

ÖVERGRIPANDE MÅL

GENERELLA RIKTLINJER OCH ÅTGÄRDER

Hävd av skogsområde

Jakt

Skogsbrand

Gränsmarkering

DETALJERADE RIKTLINJER

ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

ÖVERGRIPANDE MÅL

RIKTLINJER OCH ÅTGÄRDER

TILLSYN

FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Allmänt

Engångsåtgärder

Tillsyn och underhåll

ALLMÄN BESKRIVNING

ADMINISTRATIVA DATA

Se reservatsbeslutet

GRUNDEN FÖR BESLUTET SAMT FÖRESKRIFTER

Se reservatsbeslutet

ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV NULÄGET

Naturförhållanden

Se reservatsbeslutet

Markanvändning

I och med reservatsbildningen upphör skogsbruket och naturvård, friluftsliv och jakt blir den enda formen av markanvändning.

Tillgänglighet

Bäst når man naturreservatet genom att från Äppelbo åka ett par mil rätt söderut längs den väg som passerar Brudskogen på östra sidan och leder mot Nybofjäll. Man får promenera från vägen upp via Gransjöbergets fäbodarna in i reservatet. En markerad stig leder upp till toppen på 552 m. Ovanför den andra bergklacken, rätt söder om fäbodarna finns också en utsiktspunkt för den som gillar fria vyer.

Känslighet för slitage och störningar

Området är inte särskilt känsligt för slitage och störningar så länge besöksstrycket är måttligt. Därför föreligger i dagsläget inget behov av restriktioner för besökare utöver föreskrifterna för reservatet.

Skriftliga källor

Ryneus T o medarb 1988: Naturvårdsprogram för Kopparbergs län. Meddelande N 1988:1 från länsstyrelsen.

PLANDEL

DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

ÖVERGRIPANDE MÅL

Det övergripande målet för skötseln skall vara att bevara skogen i huvudsak i naturlig utveckling där naturvårdsbränning kan ingå.

GENERELLA RIKTLINJER OCH ÅTGÄRDER

Hävd av skogsområde

Inga åtgärder planeras för den närmaste 10-årsperioden, vilket innebär fri utveckling av skogen och myrarna. I ett längre per-

spektiv skulle naturvårdsbränning kunna bli aktuell på delar av skogsmarken.

Jakt

Jakt på älg, rådjur, räv och hare är tillåten i reservatet.

Skogsbrand

Alla bränder, även de som startat genom blyxtantändning, skall släckas enligt gällande brandlagstiftning. Av hänsyn till naturvärdena är det inte särskilt bråttom att släcka en uppkommen brand. Vid sådana tillfällen är det önskvärt att brandmyndigheten efter eget beslut tillåter elden att bränna av en del av reservatet - upp till maximalt 15 ha. Detta under förutsättning att det inte innebär några släckningstekniska hinder eller extra kostnader. Om brand uppstår ska brandfältet lämnas till fri utveckling efter släckningen.

Gränsmarkering

Reservatsgränsen skall utmärkas enligt svensk standard SIS 031522 och enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

DETALJERADE RIKTLINJER

En rekognoscering genomförs i syfte att närmare undersöka behov och lämplighet av naturvårdsbränning.

ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

ÖVERGRIPANDE MÅL

Ändamålet med reservatet är främst att bevara naturskogen och myrarna med sitt växt- och djurliv.

Målet för den rekreations- och friluftslivsinriktade delen av skötseln är att göra naturreservatet mera lättillgängligt för besökare.

RIKTLINJER OCH ÅTGÄRDER

1. Reservatsgränsen målas upp
2. En vägvisare till reservatet sätts upp vid bilvägen
3. En informationstavla sätts upp vid reservatsgränsen längs promenadvägen
4. En rekognoscering genomförs i syfte att undersöka förutsättningarna för enkla informationspunkter där fäbodstugor legat förr inom reservatet.

TILLSYN

Förvaltarens tid för tillsyn av reservatet beräknas omfatta två dagsverken per år.

FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Allmänt

Kostnader som redovisas bygger på uppskattningar och på 1997 års prisnivå. Dagsverkskostnaden 1800 kr avser lönekostnader, kostnad för arbetsledning m.m. Därtill kommer materialkostnader.

Engångsåtgärderna bör kunna genomföras på sikt med statliga beredskapsmedel. De årliga tillsyns- och underhållskostnaderna belastar Naturvårdsverkets anslag för vård av naturreservat m.m.

Engångsåtgärder

Utmärkning av reservatets gräns, framtagning och uppsättning av informationstavla samt uppmärkning av stig:

20 dv á 1800 kr	36 000 kr
Materialkostnader	20 000 kr
totalt engångsåtgärder	56 000 kr

Tillsyn och underhåll

Tillsyns- och underhållskostnader,

2 dv á 1800 kr		3 600 kr
Materialkostnader	3 000 kr	
totalkostnad/år	6 600 kr	

LÄNSSTYRELSEN DALARNA

REGISTERUPPGIFTER

UPPGIFTER OM GRANSJÖBERGETS NATURRESERVAT

Namn:	Gransjöbergets naturreservat
Kommun:	Vansbro
Läge:	Ca 2 mil S om Äppelbo
Kartblad:	Ekonomisk karta 12 D 7-8j
Gräns:	Enligt markering på beslutskartan
Fastighet:	Del av Äppelbo 1:1
Naturvårdsförvaltare:	Länsstyrelsen
Markägare:	Korsnäs
Areal:	102 ha
Rubinkoordinater:	Mittpunkten ligger på 12D 7j 48 38
Naturtyper:	Barrskog 88 ha, myr 13 ha, hällmark 1 ha
Naturgeografisk region:	30 a Norrlands vågiga bergkullterräng med mellanboreala skogsområden
Skyddsmotiv:	Allmänekologiska samt botaniska och zoologiska
Skyddsföreskrifter:	Indispensabla A1-A9
Skyddsföreskrifter produktiv skog:	A5 och A8
Planerade anläggningar:	En informationstavla
Skötselplan:	Föreskrifter under D

Inventeringar:

Naturvårdsprogram W län